III ЕТАП ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ УЧНІВСЬКОЇ ОЛІМПІАДИ З ІСТОРІЇ
(ЛЬВІВ, 2–3 ЛЮТОГО 2019 Р.)
ЗАВДАННЯ ДЛЯ УЧНІВ 11 КЛАСУ
75 БАЛІВ

1. Після підписання у 1919 р. Версальського мирного договору з Німеччиною маршал Фердинанд Фош констатував: "*Це не мир, а перемир'я на двадцять років***". Якими, на Ваш погляд, аргументами керувався французький військовий діяч, висловлюючи таке твердження:** *(0–9 балів)*

2. Правознавець, випускник Львівського університету Рафаель Лемкін (1900–1959) трактував радянську політику супроти українців як "класичний геноцид" і виокремлював чотири етапи його здійснення: 1) удар, спрямований проти інтелігенції – *"мозку нації"*; **2) репресії проти Церкви –** *"душі України"*; **3) атака на селян –** *"носіїв національного духу"*; **4)** *"фрагментація"* **українського народу шляхом депортацій українців та переселення на територію України представників інших народів. Наведіть аргументи (конкретні історичні приклади), що підтверджують кожен з цих чотирьох етапів геноциду:** *(0–9 балів)*

3. Уявіть себе мешканцем/мешканкою Львова періоду Другої світової війни й складіть щоденниковий запис про <u>чотири</u> найважливіші, на Ваш розсуд, події, що відбулись у місті впродовж 19 вересня 1939 – 30 червня 1941 років *(пропонована схема: 1) число, місяць і рік; 2) суть і місце події; 3) не менше двох реальних учасників події; 4) Ваше ставлення до події. (0–9 балів)*

****

4. Поясніть значення виразу грецької міфології "*Геростратова слава*": *(0–3 бали)*

_____
_____
_____
_____
_____

5. Визначте, кому "Повість минулих літ" приписує ці слова: "*Бачите ви горі сі? Так от, на сих горах возсіяє благодать Бога, і буде город великий, і церков багато воздвигне Бог*": (*0–2 бали*)
А) апостолу Андрію; Б) проповідникам Кирилу і Мефодію; В) князю Олегу Віщому; Г) імператорові Костянтину VII Багрянородному; Д) Володимиру Святославичу (Великому).

6. Виберіть зайвий елемент (<u>один</u>) із логічного ряду. Свою відповідь поясніть (*0–3 бали; з яких 1 бал – за правильно вказане положення, 2 бали – за пояснення вибору*):
А) Фердинанд II Арагонський; Б) битва під Азенкуром; В) Гранадський емірат; Г) Ізабелла I Кастільська; Д) Мухамед XII Абу Абділлах (Боабділь).

_____
_____
_____

7. Визначте на поданому малюнку козацький клейнод (одна позиція) та вкажіть його назву: (*0–2 бали*)

А

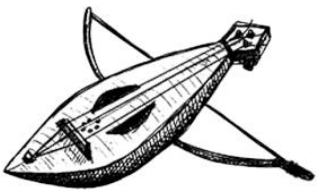
Б

В

Г

_____

8. Заповніть пропуски в таблиці "Облоги Львова середини XVII – початку XVIII ст." (*0–2 бали*)

	Військо	*Рік*
А	Козацьке військо Богдана Хмельницького	
Б		1655
В	Військо турецького султана Мехмета IV	
Г		1704

9. Встановіть історичні персонажі, про яких йдеться в українських народних (або ж авторських) піснях: (*0–3 бали*)

А) "Ой, на горі та женці жнуть"_____; Б) "Чи не той то Хміль"_____;
В) "Ой з-за гори високої"_____; Г) "Гаєм, гаєм зелененьким"_____;
Д) "За Сибіром сонце сходить"_____; Е) "Бо війна війною"_____.

10. Подайте коротке визначення: "Освічений абсолютизм – це…" (*0–3 бали*) _____
_____
_____
_____

11. Вкажіть рік, коли на філософському факультеті Львівського університету відкрито "Кафедру руської словесності" (української мови та літератури), яку очолив учений та громадський діяч Яків Головацький: (*0–2 бали*)
_____

12. Підпишіть зображені пам'ятки архітектури Львова: (*0–3 бали*)

А

_____
_____

Б

_____
_____

В

_____
_____

13. Встановіть співвідношення між українськими громадсько-культурними діячками кінця XIX – початку XX ст. та епізодами з їхніх біографій: (*0–2 бали*)

1. Христина Алчевська;
2. Софія Русова;
3. Ольга Кобилянська;
4. Марія Заньковецька.

Відповідь: _____
_____

А Акторка, організаторка першого стаціонарного театру у Києві 1907 р.;
Б Засновниця першого в Україні дитячого садочка, авторка "Українського букваря";
В Ініціаторка встановлення на власній садибі у 1899 р. першого пам'ятника (погруддя) Тараса Шевченка;
Г Організаторка "Товариства руських жінок на Буковині", письменниця, захисниця прав жінок;
Д Учасниця літературного гуртка "Плеяда", племінниця композитора Миколи Лисенка, перекладачка популярних європейських опер.

14. Визначте країни, історії яких стосуються наведені поняття і терміни XIX ст.: (*0–4 бали*)
А *"опіумні війни", "три народні принципи", "боксерське повстання"* _____
Б *"білий терор", "король емігрантів", "справа Дрейфуса"* _____
В *"аболіціоністський рух", "підземна залізниця", "марш до моря"*_____
Г *"залізний канцлер", "культуркампф", "ера робітничого законодавства"*_____
Д *"клаптикова імперія", "лютневий патент", "ера Таффе"*_____
Е *"освічене правління", "період Едо", "клятва п'яти пунктів"*_____
Є *"Рісорджіменто", "карбонарії", "червоносорочечники"* _____
Ж *"хлібні закони", "майстерня світу", "блискуча ізоляція"* _____

15. Назвіть автора гімну кримських татар "Я присягнувся", керівника уряду Кримської Народної Республіки у 1917–1918 роках*:* (*0–2 бали*)
А) Агатангел Кримський; Б) Номан Челебіджіхан; В) Ісмаїл Гаспринський; Г) Мустафа Джемілєв; Д) Амет-Хан Султан.

16. Датуйте цитований документ (число, місяць, рік): "*Віднині во єдино зливаються століттями відірвані одна від одної частини єдиної України – Галичина, Буковина, Закарпаття і Наддніпрянська Україна. Здійснилися віковічні мрії, для яких жили і за які вмирали найкращі сини України. Віднині є тільки одна незалежна Українська Народна республіка. Віднині український народ увільнений могутнім поривом своїх власних сил, має змогу об'єднати всі зусилля своїх синів для створення нероздільної, незалежної української держави, на добро і щастя українського народу***"**: (*0–2 бали*)
_____

17. Виправте <u>чотири</u> фактографічні помилки в біографії 28-го Президента США Вудро Вільсона (1913–1921): 1) "Представник Республіканської партії; 2) проводив реформи, названі "Справедливим курсом"; 3) намагався закріпити за США роль світового арбітра, а війну Німеччині оголосив тільки 1917 р.; 4) автор т.зв. "чотирнадцяти пунктів" – програми миру та облаштування світу після Першої світової війни; 5) перший в історії президент США, який з офіційним візитом відвідав Європу; 6) ініціатор створення ООН; 7) лавреат Нобелівської премії миру 1919 року (за миротворчі зусилля)"; 8) убитий внаслідок замаху, вчиненого актором Джоном Вілксом Бутом: (*0–4 бали*)
1)_____
2)_____
3)_____
4)_____

18. Визначте, кому із зображених на фото осіб належать подані факти біографії (зазначте його ім'я та прізвище): *"Активний учасник національно-визвольних змагань 1917–1921 років, творець Галицько-буковинського куреня Січових Стрільців, полковник Армії УНР. 3 грудня 1922 р. перебував в еміграції, обраний першим головою Організації Українських Націоналістів"*: (*0–3 бали*)

А
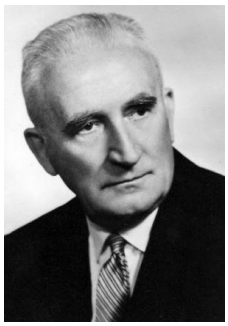

Б

В

Г

Д

_____

19. Розгляньте карикатуру "Іспанські гойдалки" (2 грудня 1936 р.) і дайте відповіді на поставлені запитання: *(0–4 бали)*:

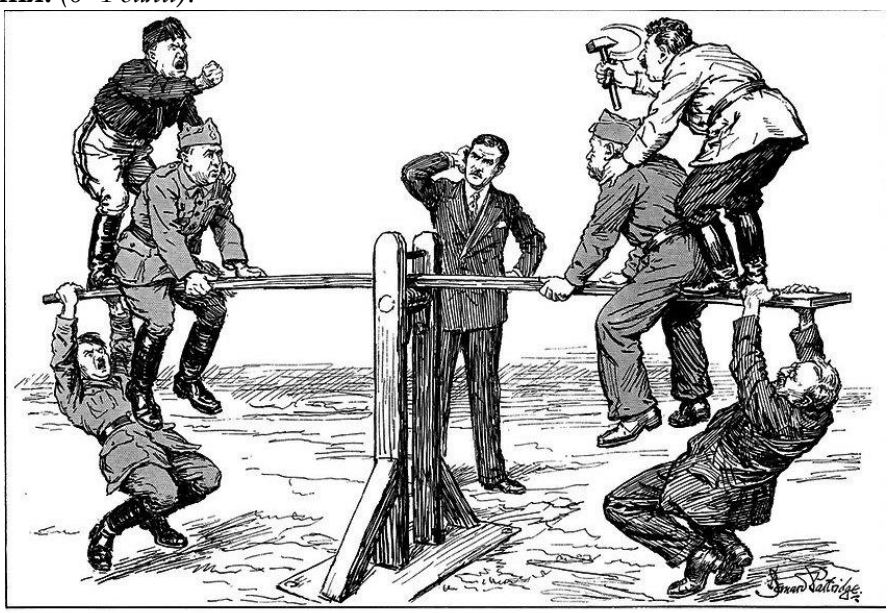

THE SPANISH SEE-SAW

А) Якій події присвячена карикатура? _____

Б) Лідери яких країн зображені ліворуч (що їх об'єднує)? _____

_____

В) Лідери яких країн зображені праворуч (що їх об'єднує)? _____

_____

Г) Яку європейську країну символізує замислений чоловік поруч з гойдалками? Чому?

_____

20. Заповніть пропуски в історичному джерелі: "2 липня ____ [**А** ***вкажіть рік***] року газета "Правда" друкує статтю _____ [**Б** ***назвіть радянського комуністичного діяча, автора цієї статті***] "Проти ідеологічних перекручень в літературі", ось що писалося в ній: "Вірш В. Сосюри _____ [**В** ***зазначте назву вірша***] викликає почуття розчарування і протесту... Не таку Україну оспівує у своєму вірші В. Сосюра. Під такою творчістю підпишеться будь-який недруг українського народу з націоналістичного табору. Скажімо, _____ [**Г** ***вкажіть українського державного діяча періоду УНР***], Бандера і такі інші": (*0–4 бали*)

А)_____ Б)_____ В)_____ Г)_____